

TRI OSNOVNA NAČELA

الأصول الثلاثة

تأليف
محمد بن عبد الوهاب

{رحمه الله}

Autor:
Muhammed b. Abdulvehhab

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
 إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ
 ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: 'Nemam ja ništa s onima koje vi obožavate, ja obožavam samo Onoga Koji me je stvorio, jer će me On, doista, na pravi put uputiti' – on to učini trajnim za potomstvo svoje, da bi se dozvali.

TRI OSNOVNA NAČELA

الأصول الثلاثة

تأليف

محمد بن عبد الوهاب

{رحمه الله}

Autor:

Muhammed b. Abdulvehhab

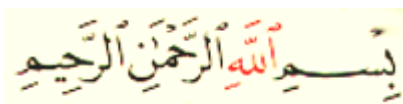
Sa arapskog preveli:

Senaid i Mevlida Zaimović

Grafička obrada, prelom teksta, korice uradio:

Rondić Mirzad minano

Podgorica
Ramazan 1426
Oktobar 2005

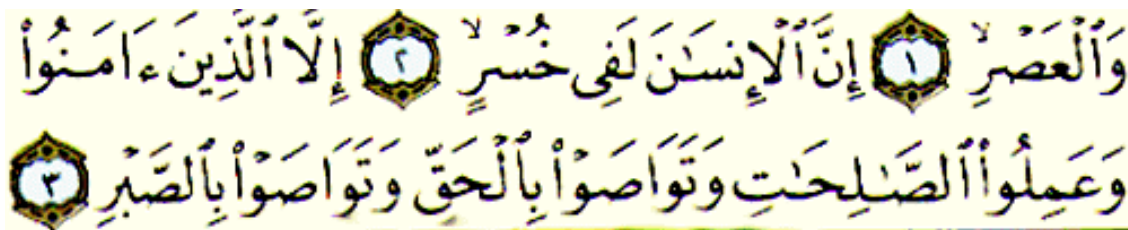

U ime Allaha Milostivog Samilosnog

Allah ti se smilovao obavezni smo naučiti četiri načela:

1. Prvo je **spoznaja Allaha swt** i **spoznaja Njegovog Poslanika**, i **spoznaja vjere islama** sa dokazima
2. Drugo je **rad po tome**
3. Treće je **pozivanje znanju**
4. Četvrto je **strpljenje na nevoljama** to prate.

Dokazi za to su riječi Uzvišenog Allaha:

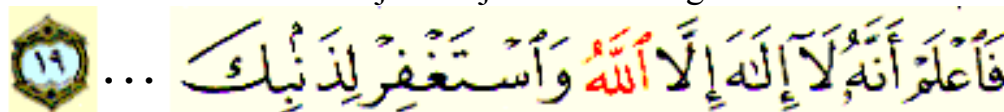

Tako mi vremena, čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.¹

Šafija Allah mu se smilovao, rekao je: «*Da je Allah objavio samo ovu suru kao dokaz stvorenjima, bila bi dovoljna.*»

El-Buhari Allah mu se smilovao, naveo je u svome *Sahihu*:
«*Znanje je prije riječi i djela*»

Dokazi za ovu konstataciju su riječi Uzvišenog Allaha:

Znaj da nema boga osim Allaha! Traži oprost za svoje grijehе ...²
Tako je ajet počeo spominjanjem znanja prije riječi i djela.

¹ Sura El-Asr

² Sura Muhammed, 19

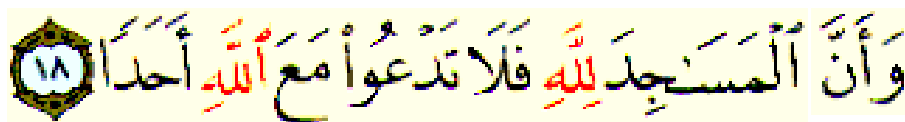
Allah ti se smilovao, dužnost svakog muslimana i muslimanke je da upozna i ova tri načela i da radi prema njima.

PRVO: Allah nas je stvorio, i opskrbio nas, i nije nas samim sebi prepustio, poslao nam je poslanika. Pa, ko mu bude pokoran, ući će u Džennet, a ko mu bude nepokoran, ući će u Džehennem. Dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

Mi smo vam, zaista, poslali Poslanika da bi svjedočio protiv vas isto onako kao što smo i faraonu poslanika poslali, ali faraon nije poslušao poslanika, pa smo ga teškom kaznom kaznili.¹

DRUGO: Uzvišeni Allah nije zadovoljan time da mu se u obožavanju (činjenju ibadeta) pridruži bilo ko; ni Njemu bliski melek, ni poslanik (vjerovjesnik), a dokaz za to riječi Uzvišenog Allaha:

Mjesta padanja na sedždu su Allaha radi, i ne molite se, pored Allaha, nikome!²

TREĆE: Onome ko se pokorava Poslaniku, ﷺ, i vjeruje da Allahu u svemu iskazuje jednoću, nije dozvoljeno da prijateljuje sa onima koji se Allahu suprotstavljaju, pa makar to bio neko ko je njegov najbliži.

¹ Sura El-Muzzemil, 15-16

² Sura El-Džinn, 18

Dokaz za to su riječi uzvišenog Allaha:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ
حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيَدْخُلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

Ne treba da ljudi koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju budu u ljubavi sa onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprotstavljaju, makar im oni bili očevi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi. Njima je On u srca njihova vjerovanje usadio i svjetlom Svojim ih osnažio, i On će ih uvesti u džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, da u njima vječno ostanu. Allah je njima zadovoljan, a i oni će biti zadovoljni Njime. Oni su na Allahovoj strani, a oni na Allahovoj strani će, sigurno, uspjeti.¹

Allah te uputio na pokornost prema Njemu, ispravnost Ibrahimove vjere se očitovala u robovanju Jedinom Allahu iskreno mu vjeru ispovjedajući.

To je Allah, ﷻ, naredio svim ljudima i radi toga ih je stvorio, kao što je i rekao:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

Džinove i ljude sam stvorio samo zato da mi ibadet čine²

¹ Sura El-Mudžadele, 22

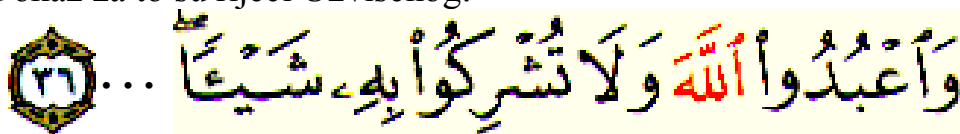
² Sura Ez-Zarijjat, 56

Riječ **يعبدون** «ja'budun» (ibadet čine, robuju) znači **priznavanje i iskazivanje Allahove jednoće (tewhida) u svemu.**

TEWHID (Allahova jednoća), najveličanstvenije je što je Allah, ﷻ, naredio, što znači smatrati da je jedino Allah, ﷻ, dostojan da mu se čini ibadet.

ŠIRK, činjenje ibadeta nekom drugom pored Njega, najvažnije je što je Allah ﷻ zabranio.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

Robujte Allahu i druge Njemu ravnim ne smatrajte...¹

Ako te neko upita: *koja je tri temelja čovjek dužan poznavati*, reci mi:
Da rob (čovjek) spozna svog gospodara i svoju vjeru i spozna svoga poslanika, Muhammeda ﷺ.

¹ Sura En-Nisa, 36

1. Da rob spozna svog gospodara

Pa ako te neko upita: *ko ti je gospodar*, reci: **Moj Gospodar je Allah ﷻ, koji me je odgojio i podučio, kao što je odgojio i podučio sve ostale svjetove Svojom milošću. Ja samo Njega obožavam i nikoga više.**

A dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

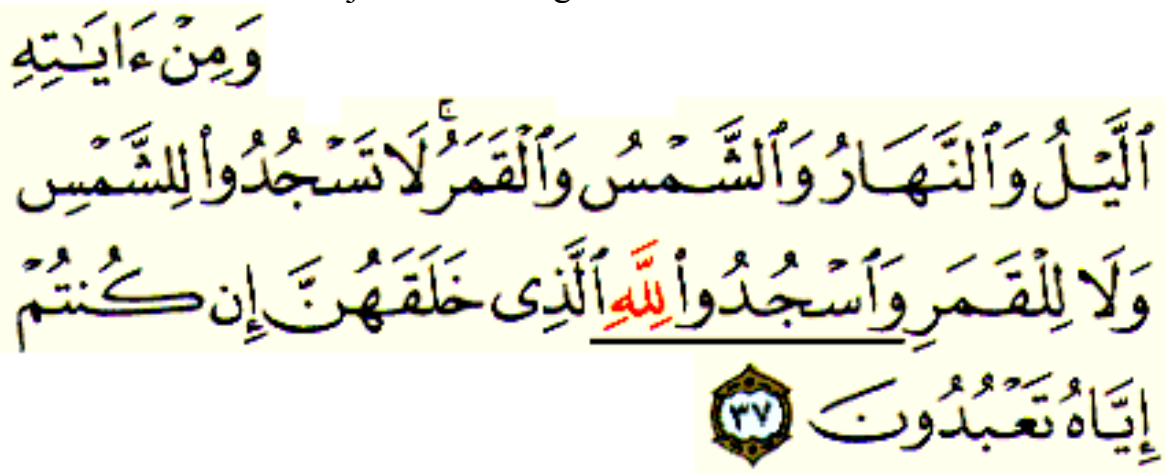

Hvala Allahu Gospodaru svjetova¹

Sve osima Allaha je stvoreni svijet i ja sam jedan dio tog svijeta.
Ako te neko upita: *Kako si spoznao svoga Gospodara*, reci:

Putem Njegovih znakova i stvorenja. Njegovi znaci su noć i dan, Sunce i Mjesec. A Njegova stvorenja su sedam nebesa i sedam zemalja, i ono što je na njima i ono što je između njih.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

Među znamenjima Njegovim su noć i dan, i Sunce i Mjesec. Ne padajte livem na tlo ni pred Suncem ni pred Mjesecom, već padajte licem na tlo pred Allahom, Koji ih je stvorio, ako želite da samo Njega, Jedinog obožavate.²

¹ Sura El-Fatiha, 1

² Sura Fusilet, 37

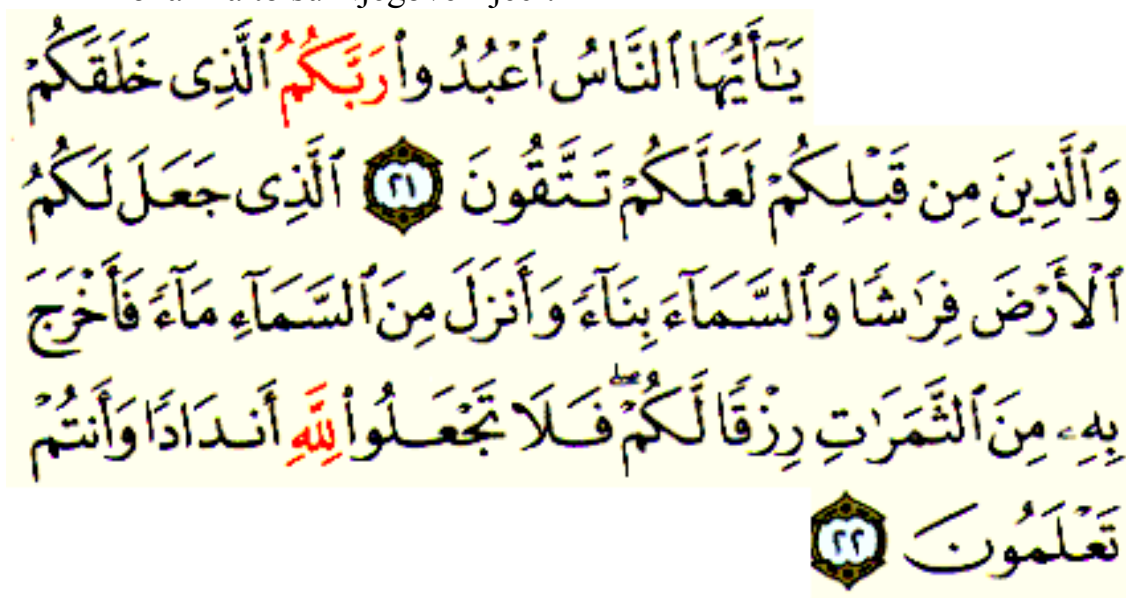
Dokaz su i Njegove riječi:

Gospodar vaš je Allah, Koji je nebesa i zemlju u šest dana stvorio, a onda se nad Aršom uzvisio; On tamom noći prekriva dan, koji ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde su pokorne Njegovoj naredbi. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova. ¹

A Gospodar (Er-Rabb) jest Onaj Kojeg se obožava.

Dokaz za to su Njegove riječi:

O ljudi, obožavajte svoga Gospodara, Koji je stvorio i vas, a i one prije vas kako biste Ga se bojali; Koji vam je zemlju učinio posteljom a

¹ Sura El-Araf, 54

nebo zdanjem; Koji s neba spušta kišu i čini da s njom rastu plodovi, hrana za vas. Zato, ne činite druge Allahu ravnim, a da to znate.¹

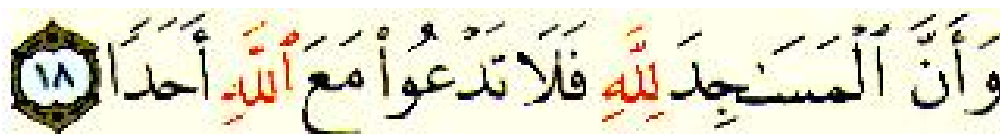
Ibnu-Kesir, Allah mu se smilovao, kaže: *Onaj koji je stvorio sva ova stvorenja (pojave) zaslužuje da Mu se robuje.*

Allah ﷻ je naredio da Mu se čine ove vrste ibadeta:

Islam, iman, ihsan, dova, strah (havf), nada (redža'), oslanjanje (tevekkul), želja (ragbe), strahopoštovanje (rehbe), skrušenost (hušu'), bojaznost (hašje'), pokajničko vraćanje Allahu (inabe), traženje pomoći (isti'ane), traženje zaštite (isti'aze), traženje spasa (istigase), klanja kurbana, zavjet (nezr) i drugi vidovi ibadeta koje je propisao Allah ﷻ.

Sve ovo treba biti isključivo radi Njega.

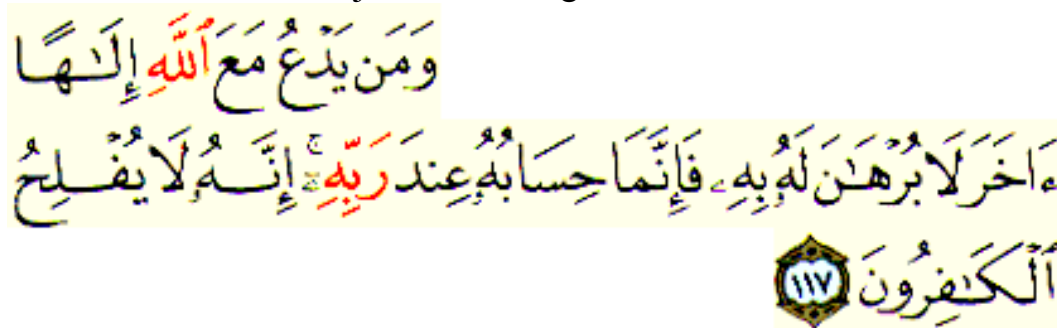
Dokaz za to su Njegove riječi:

Mjesta padanja na sedždu su Allaha radi, i ne molite se, pored Allaha nikome.²

Ko bilo koji od ovih vidova ibadeta uputi nekom drugom mimo Allaha ﷻ, taj je mušrik i kafir.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog:

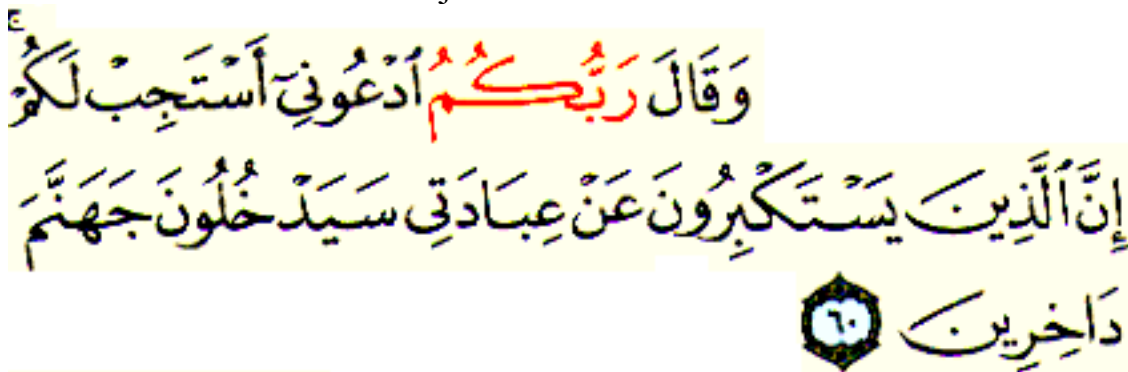
A onaj koji se pored Allaha, moli drugom bogu, bez ikakva dokaza o njemu, pred Gospodarem svojim će račun polagati, i nevjernici ono što žele neće postići.¹

¹ Sura El-Bekara, 21-22.

² Sura Džin, 18

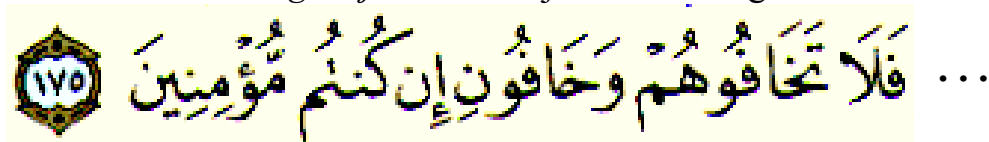
U hadisu se kaže: *Dova je srž ibadeta.*

Potvrda su Allahove riječi:

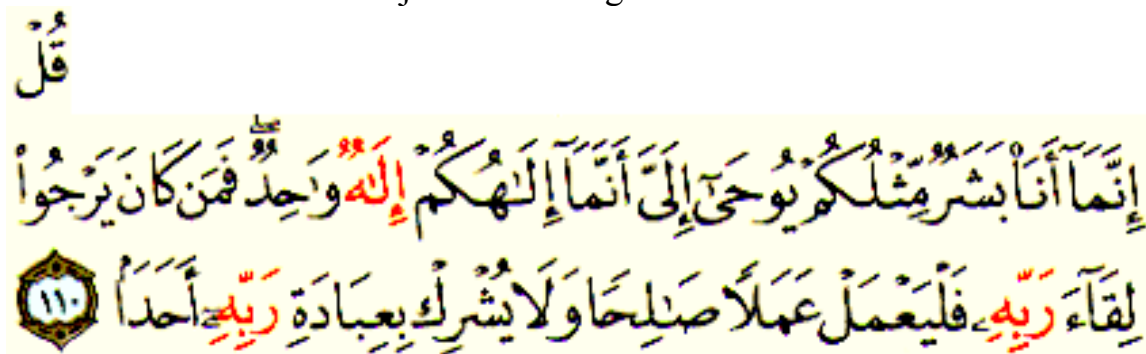
Gospodar vaš je rekao: 'Pozovite me i zamolite, ja ću vam se odazvati!' Oni koji iz oholosti neće da Me obožavaju – ući će sigurno, u Džehennem poniženi.²

Dokaz za *bogobojaznost* su riječi Uzvišenog:

... i ne strahujte od njih, strahujte od Mene ako st vjernici.³

Dokaz za *nadu* su riječi Uzvišenog Allaha:

... Ko žudi (nada se) do od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra dijela i neka, obožavajući Gospodara svoga, ne smatra Njemu ravnim nikoga.⁴

¹ Sura Mu'minun, 117

² Sura Gafir, 60.

³ Sura El-Imran, 175

⁴ Sura El-Kehf, 110

Dokaz za *oslanjanje* (tevekkul) su Allahove riječi:

... وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

... u Allaha se pouzdajte ako ste vjernici! ¹

kao i riječi u drugom ajetu:

... وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ... ﴿٢﴾

Onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta... ²

Dokaz za *želju, strahopoštovanje i skrušenost* su riječi Uzvišenog Allaha:

إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَ نَارَ غِيَاورَ هَبَّاءُ وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

... Oni su se trudili da što više dobra učine i molili su Nam se u nadi i strahu, i bili su prema Nama ponizni. ³

Dokaz za *bojaznost* su riječi Allaha ﷻ:

فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ﴿٣﴾

... Zato se ne bojte njih, već se bojte mene... ⁴

Dokaz za pokajničko vraćanje Allahu je:

وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ ﴿٥٤﴾

I povratite se Gospodaru svome i pokorite mu se. ⁵

¹ Sura El-Maide, 23

² Sura Talak, 3.

³ Sura El-Enbija, 90

⁴ Sura El-Maide, 3.

⁵ Sura Ez-Zumer, 54.

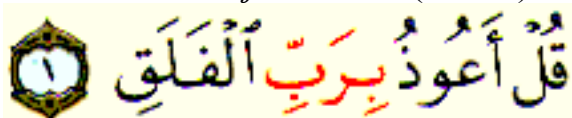
Sljedeći ajet je dokaz za *traženje pomoći* od Allaha ﷻ:

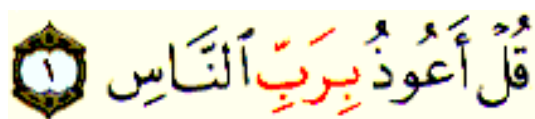
Samo Tebe obožavamo i od Tebe pomoć tražimo. ¹

kao i hadis: "*Kad tražiš pomoć, traži je od Allaha.*"

Dokaz za *traženje utočišta* (zaštite) su Allahove riječi:

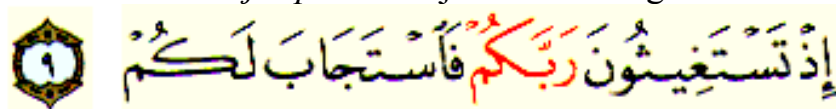

Reci: 'Utječem se Gospodaru svitanja...' ²

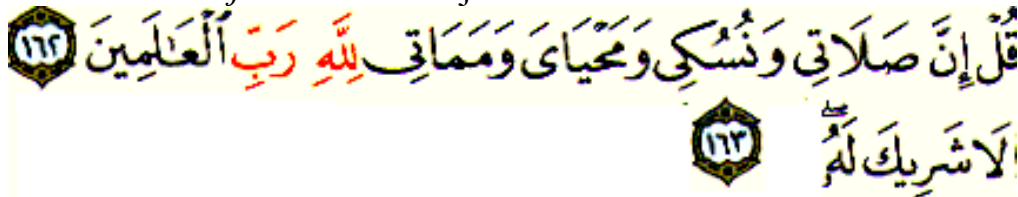
Reci: 'Tražim zaštitu Gospodara ljudi...' ³

Dokaz za *traženje spasa* su riječi Uzvišenog Allaha:

I kada ste od Gospodara svoga spas tražili; On vam se odazvao... ⁴

Dokazi za *klanje kurbana* su ajet:

Reci: 'Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, smrt moja, doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, Koji nema saučesnika...' ⁵

¹ Sura El-Fatiha, 5.

² Sura El-Felek, 1.

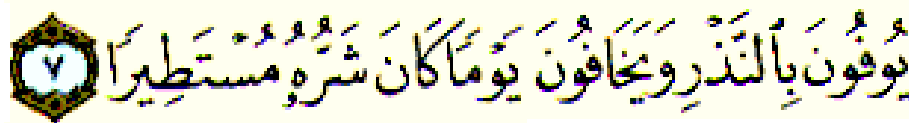
³ Sura En-Nas, 1.

⁴ Sura El-Enfal, 9.

⁵ Sura En'am, 162-163

i hadis: *Allah je prokleo onoga koji zakolje životinju zarad nekog drugog mimo Allaha ...*

Dokaz za zavjet je ajet:

Oni su zavjet ispunjavali i plašili se dana čija će kob svuda prisutna biti.¹

¹ Sura Insan, 7.

2. Da rob spozna svoju vjeru

Drugo načelo ili temelj je spoznaja islama dokazima. Islam znači predati se Jedinom Allahu iskazujući mu jednoću (tewhid), i povinovati Mu se poslušnošću, zatim odreći se širka i njegovih nosilaca.

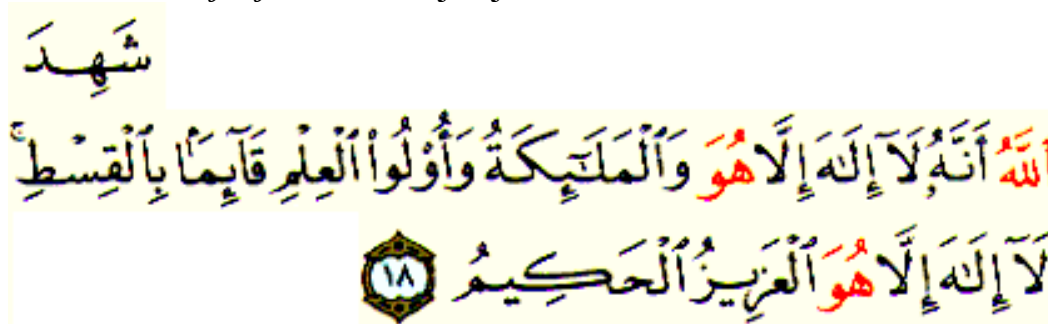
On se sastoji iz tri stepena: *islam, iman i ihsan*. Svaki od ova tri stepena imaju ruknove.

ISLAM

Ima pet *ruknova* *islama*:

1. Svjedočenje da nema drugog boga, koji zaslužuje da mu se čini ibadet, osim Allaha ﷻ i da je Muhammed ﷺ Allahov Poslanik (LA ILAHE ILLALLAH MUHAMMEDUN RESULULLAH)
2. obavljanje namaza
3. davanje zekata
4. post ramazana
5. i obavljanje hadždža.

Dokaz *utemeljenja* šehadeta je ajet:

Allah svjedoči da nema drugog boga osim Njega, a i meleki i učenici ljudi, postupajući pravedno. Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog!¹

¹ Sura Ali Imran, 18.

Značenje ovog ajeta je da niko nema pravo i ne zaslužuje da bude obožavan osim Allaha.

Riječi **nema boga**, negiraju sve ono što se obožava umjesto Njega.

A riječi **osim Allaha** su potvrda da je jedino Allah dostojan da Mu se robuje. On nema sudruga u obožavanju, kao što nema sudruga u vlasti.

Ovaj ajet pojašnjava riječi Uzvišenog Allaha:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
إِنِّي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٦٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ
﴿٦٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ ۚ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٨﴾

A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: 'Nemam ja ništa s onima koje vi obožavate, ja obožavam samo Onoga Koji me je stvorio, jer će me On, doista, na pravi put uputiti' – on to učini trajnim za potomstvo svoje, da bi se dozvali.¹

i Njegove riječi:

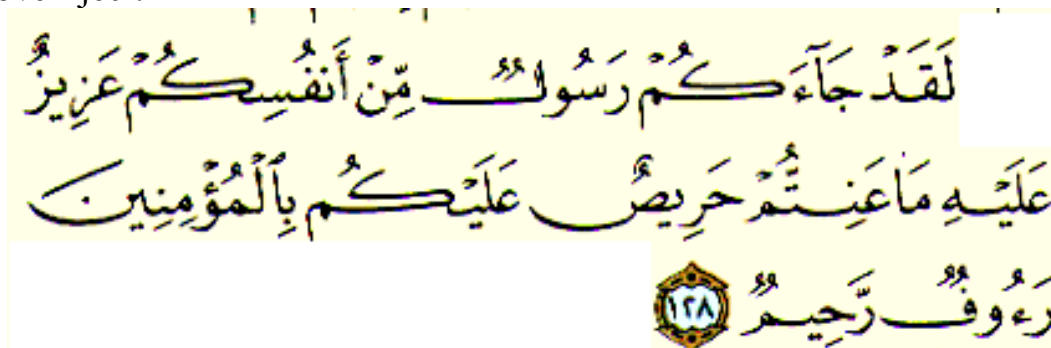
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْئًا ۚ وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟ ٱشْهَدُوا۟ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

Reci: 'O Sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke; da nikog osim Allaha ne obožavamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!', pa ako ne pristanu, vi recite: 'Budite svjedoci da smo mi muslimani!'²

¹ Sura Zuhruf, 26-28.

² Sura Ali Imran, 64.

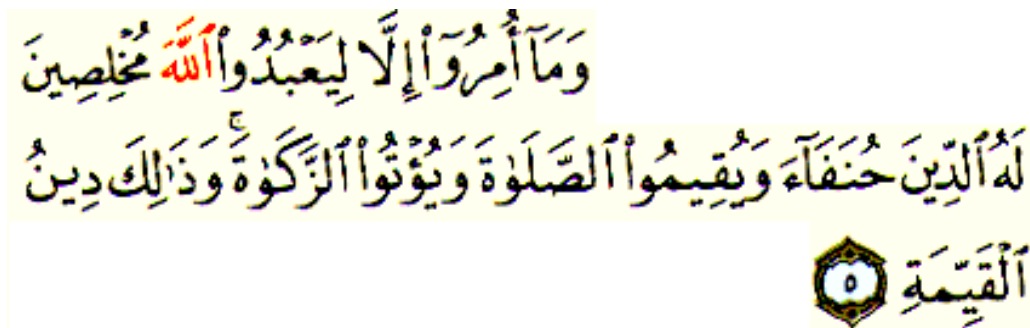
Dokaz za svjedočenje da je Muhammed ﷺ Allahov Poslanik su ove Allahove riječi:

Došao vam je poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udariti, jedva čeka da pravim putem pođete, a prema vjernicima je blag i milostiv.¹

Značenje *šehadeta* koji potvrđuje da je Muhammed ﷺ Allahov Poslanik jest: **pokornost njemu u onome što naredi i smatranje istinitim onoga što kaže, izbjegavanje onoga što zabrani i na što upozori, te obožavanje Allaha onako kako je on to propisao.**

Dokaz za namaz, zekat i tumačenje Allahove jednoće su Allahove riječi:

A naređeno im je da samo Allaha obožavaju, da mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovjedaju, i da molitvu obavljaju, i da zekat udjeljuju, a to je ispravna vjera.²

Dokaz za *post* su riječi Uzvišenog Allaha:

¹ Sura Et-Tewba, 128.

² Sura El-Bejjina, 5.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

O vjernici, propisuje vam se post, kao što je propisan onima prije vas, da biste se grija klonili,¹

Dokaz za *hadždž* su ove Allahove riječi:

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ
مَنْ أَسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

Hodočastiti Kabu dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti, a onaj koji neće da vjeruje – pa zaista, Allah, nije ovisan ni o kome.²

¹ Sura El-Bekare, 183.

² Sura Ali Imran, 97.

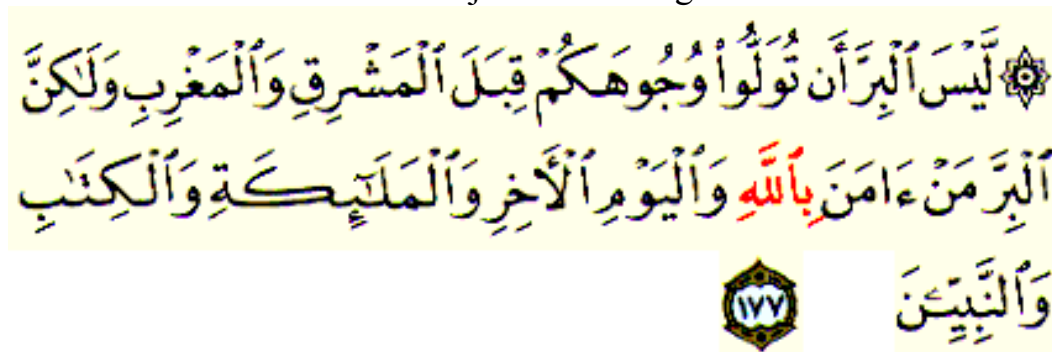
IMAN – VJEROVANJE

Drugi stepen je **iman**. On se sastoji iz sedamdeset i nekoliko djelova. Najveći su riječi «*LA ILAHE ILLALLAH*», a najniži uklanjanje smetnje sa puta, a i stid je dio imana – vjerovanja.

Iman se sastoji iz šest glavnih djelova (ruknova):

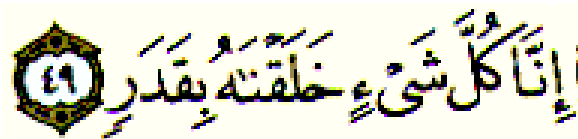
1. vjerovanje u Allaha ﷻ,
2. i Njegove meleke,
3. i Njegove knjige,
4. i Njegove poslanike,
5. i u Sudnji dan,
6. i da vjeruješ u određenje (kader), bilo dobro ili loše po tebe.

Dokaz za ova četiri *rukna* su riječi Uzvišenog Allaha:

Nije čestitost u tome da okrećete lica svoja prema istoku i zapadu; čestiti su oni koji vjeruju u Allaha, i u onaj svijet, i u meleke i u knjige, i u vjerovjesnike...¹

Dokaz za vjerovanje u *predodređenost (kader)* jesu ove Allahove riječi:

Mi sve s odredbom stvaramo.²

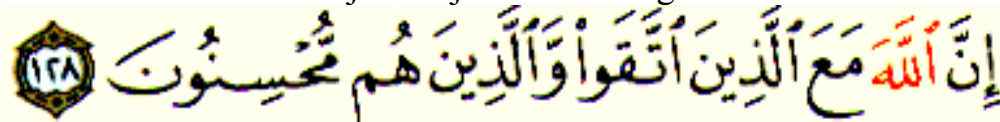
¹ Sura El-Bekare, 177

² Sura Qamer, 49.

IHSAN – NAJVIŠI STUPANJ VJERE

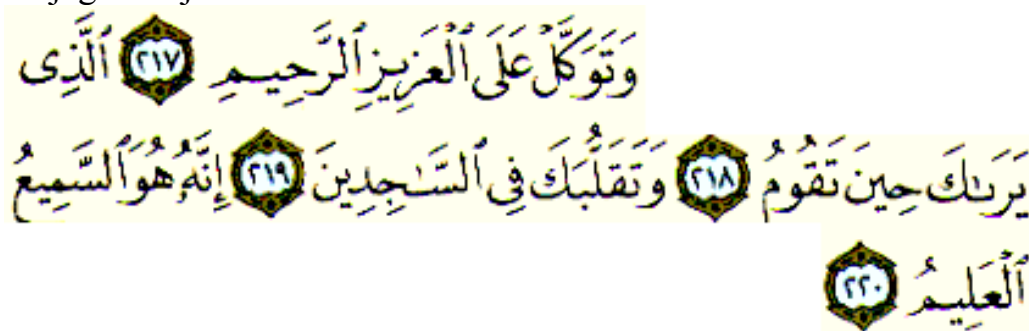
Treći stepen je **ihsan**. On se sastoji od glavnog dijela (rukna), a to je da robuješ Allahu kao da ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš On tebe vidi.

Dokaz za ovakvu tvrdnju su riječi Uzvišenog Allaha:

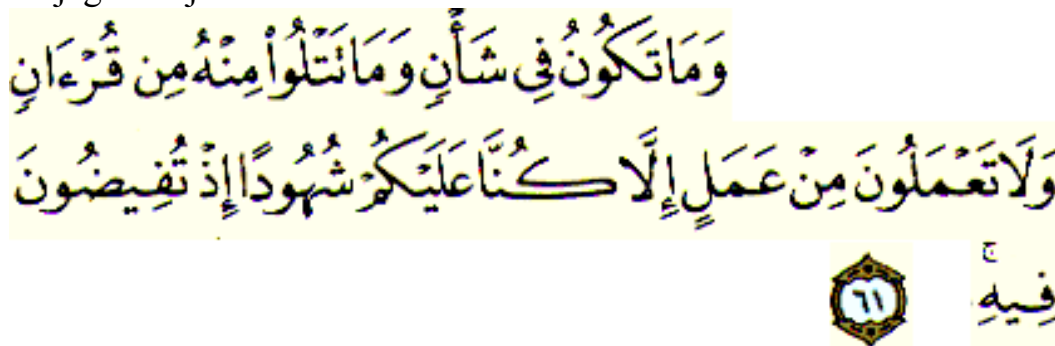
Allah je zaista na strani onih koji se Allaha boje i grijeha klone i koji dobra dijela čine,¹

i Njegove riječi:

i pouzdaj se u Silnog i Milostivog, Koji te vidi kada ustaneš da sa ostalim namaz obaviš, jer On, doista, sve čuje i sve zna,²

i Njegove riječi:

Šta god ti važno činio, i šta god iz Kur'ana kazivao, i kakav god vi posao radili, Mi nad vama bdijemo dok god se time zimate...³

¹ Sura En-Nahl, 128.

² Sura Eš-Šuara, 217-220.

³ Sura Junus, 61.

Dokaz iz sunneta je poznati hadis o Džibrilu عليه السلام, koji prenosi Omer رضي الله عنه: *Jednog dana sjedismo kod Allahovog Poslanika ﷺ, kad se pojavi prema nama čovjek u sasvim bijelom odijelu, sasvim crne kose, ne vidi se na njemu trag putovanja i ne poznaje ga niko od nas. Sjeo je do Allahovog Poslanika ﷺ i prislonio svoja koljena uz njegova, a svoje ruke stavio na njegova stegna i rekao: 'Muhammede, izvjestime šta je islam.'*

Reče Allahov Poslanik: 'Islam je da svjedočiš da nema drugog boga osim Allaha i da je Muhammed ﷺ Allahov Poslanik; da obavljaš namaz, da daješ zekat, da postiš ramazan, i da hadždž činiš ako si u mogućnosti.'

Onda reče onaj nepoznati čovjek: 'Istinu govoriš'

«Kaže Omer: 'Mi mu se začudismo, pita ga a onda mu kaže: 'Istinu govoriš'»

Zatim reče čovjek: 'Izvjesti me šta je iman.'

Reče Allahom Pposlanik ﷺ: 'Iman je da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige (kitabe), Njegove poslanike, u Sudnji (zadnji) dan, i u određenje (sudbinu) dobra i zla.'

Nepoznati čovjek reče: 'Istinu govoriš. Izvjesti me i o tome šta je ihsan.'

Reče Allahov Poslanik ﷺ: 'Ihsan je da robuješ Allahu kao da Ga vidiš, jer ako Ga ne vidiš On tebe sigurno vidi.'

'Istinu govoriš', reče nepoznati čovjek, a potom kaza: 'Izvjesti me kada je zadnji čas (ovom svijetu).'

Reče Allahov Poslanik ﷺ: 'Onaj koga pitaš o zadnjem času ne zna o tome više od onoga koji pita'

Reče nepoznati čovjek: 'Izvjesti me o predznacima zadnjeg časa.'

Reče Allahov Poslanik ﷺ: 'Predznaci Sudnjeg časa su da robinja rodi svoju gospodaricu i da vidiš gole, bose, siromašne čobane da se nadmeću u gradnji zgrada.'

Veli Omer: «Zatim ode nepoznati čovjek, a mi smo tako ostali dugo vremena. Nakon toga reče mi Allahov Poslanik: 'Omere, znaš li onoga što me zapitkivao?' Ja rekoх: 'Allah i Allahov Poslanik najbolje znaju', onda reče Allahov Poslanik: 'Ovo je Džibril, došao vam je da vas poduči vašoj vjeri.'

3. DA ROB SPOZNA SVOG POSLANIKA MUHAMMEDA ﷺ

Treće načelo je *spoznaja* Poslanika Muhammeda ﷺ.

On je Muhammed ibnu-Abdullah ibnu-Abdulmutalib ibnu-Hašim. Hašim je Kurejšija, Kurejšije su arapi, a arapi su iz potomstva Ismail ibnu-Ibrahima Halila, neka je na njega i našeg Poslanika najljepši selam i spas. Živio je šezdeset i tri godine – prije poslanstva četrdeset, a dvadeset i tri godine kao vjerovjesnik i Poslanik. Vjerovjesnik je postao objavom ajeta: أَقْرَأْ¹ Ikre', a Poslanik objavom sure: *El-Muddessir*. Njegov rodni grad je Mekka a hidžru je učinio u medinu.

Allah ﷻ poslao ga je da upozorava na *širk* a poziva u *tewhid*.

Dokazi za to su Allahove riječi:

O ti, pokriveni! Ustani i opominji! I Gospodara svoga veličaj! I haljine svoje očisti! I kumira se kloni! I ne prigovaraj držeći da je mnogi! I radi Gospodara svoga trpi!²

Riječi: قُمْ فَأَنْذِرْ **ustani i opominji** znače: Upozoravaj na opasnost širka, a pozivaj u tewhid.

¹ Ovo su ajeti sure El-Alek, 1-5

Čitaj, u ime Gospodara tvoga Koji stvara. Stvara čovjeka od ugruška. Čitaj, plemenit je Gospodar tvoj. Koji poučava peru. Koji čovjeka poučava onome što ne zna.

² Sura El-Muddessir, 1-7

A riječi: وَرَبِّكَ فَكْبِّرْ **veličaj Gospodara svoga** – veličaj Ga putem izražavanja Njegove jednoće; وَتَبَا بَكَ فَطَهِّرْ **odjeću svoju očisti** – očisti svoja dijela od primjesa širka; وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ **kipove napusti** – ostavi ih i odreci ih se kao i onih koji ih slijede.

Deset godina je propovijedao isključivo pozivajući u *tewhid*, anakon toga je uzdignut na nebo (**mi'radž**).

Na mi'radžu mu je propisano pet namaza. U Mekku je klanjao tri godine, a zatim mu je naređena hidžra u Medinu.

Hidžra je soba iz mjesta mnogoboštva (širka) u islamsko mjesto.

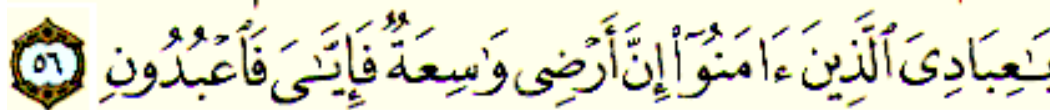
Ovom ummetu je naređeno da se sele iz mjesta u kome vlada mnogoboštvo u mjesto u kome vlada islam. Hidžra važi sve do Sudnjeg dana, shodno riječima Uzvišenog Allaha:

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿١٨﴾
فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿١٩﴾

Kad budu uzimali duše onima koji su se prema sebi ogriješili, meleki će upitati: "Šta je bilo s vama?" - "Bili smo potlačeni na Zemlji" - odgovoriće. - "Zar Allahova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli nekud iseliti?" - reći će meleki, i zato će njihovo prebivalište biti Džehennem, a užasno je on boravište. Samo nemoćnim muškarcima, i

ženama, i djeci, koji nisu bili dovoljno snalažljivi i nisu znali puta, Allah će, ima nade, oprostiti jer Allah briše grijehe i prašta.¹

Također i ovaj ajet:

O robovi Moji koji vjerujete, Moja zemlja je prostrana, zato samo Meni ibadet činite.²

El-Begavi, Allah mu se smilovao, rekao je: *Povod objave ovog ajeta jesu muslimani Mekke koji nisu učinili hidžru, a koje je Allah ﷻ nazvao vjernicima.*

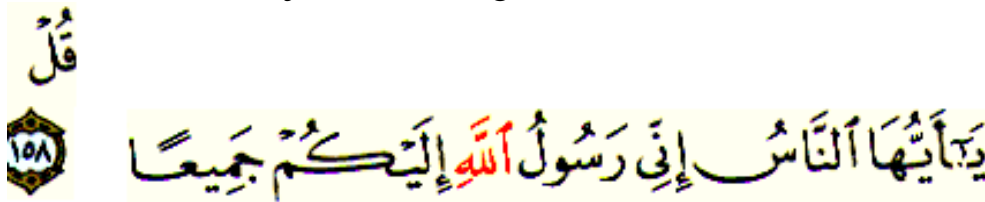
Dokazi iz sunneta za hidžru su riječi Poslanika ﷺ:

«Hidžra neće prestajati važiti sve dok ne prestane važiti (pokajanje) tewba, a tewba neće prestati važiti sve dok Sunce ne izađe sa zapada.»

A kada se nastanio u Medini, naređeni su mu ostali propisi, kao što su *zekat, namaz, hadždž, ezan, naređivanje dobra, spriječavanje zla* i drugi islamski propisi.

To je potrajalo deset godina. Zatim je preselio na ahiret, a njegova vjera je ostala. Nema dobra na koje nije uputio i nema zla na koje nije upozorio. Dobra na koja je uputio su: *tewhid* i sve ono što Allah voli i čime je zadovoljan. Zlo na koje je upozorio; *mnogoboštvo (širk)*, i sve ono što *Uzvišeni Allah mrzi i čime nije zadovoljan*. Allah ga je poslao cijelom čovječanstvu i naredio da mu se pokoravaju obje skupine i ljudi i džini.

Dokaz za ovo su riječi Uzvišenog Allaha:

Reci: 'O ljudi, ja sam svima vama Allahov Poslanik...'³

¹ Sura En-Nisa, 97-99.

² Sura Ankebut, 56.

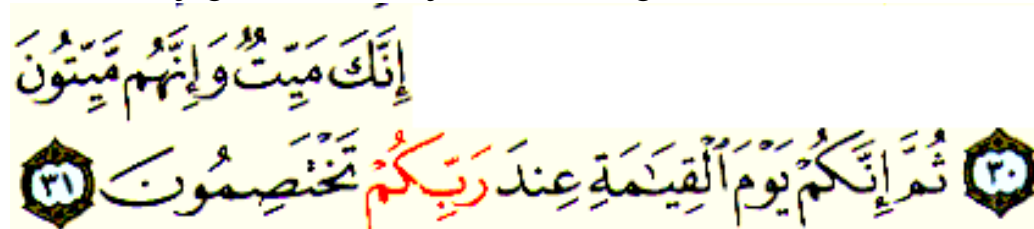
³ Sura El-Araf, 158

Njime je Uzvišeni Allah upotpunio vjeru. Dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

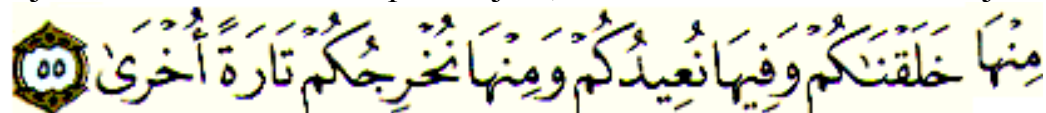
Danas sam vam vašu vjeru usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera.¹

Dokaz za njegovu smrt su riječi Uzvišenog Allaha:

Ti ćeš, zacijelo, umrijeti a oni će, također, pomrijeti. Poslije, na Sudnjem danu pred Gospodarom ćete se svojim jedan s drugim sporiti.²

Ljudi će nakon smrti biti proživljeni, a dokaz za to su Allahove riječi:

Od zemlje vas stvaramo i u nu vas vraćamo i iz nje ćemo vas po drugi put izvesti.³

I drugi ajet:

Allah vas od zemlje poput bilja stvara, zatim vas u nju vraća i iz nje će vas sigurno izvesti.⁴

¹ Sura El-Maide, 3.

² Sura Ez-Zumer, 30-31.

³ Sura Ta-ha, 55.

⁴ Sura Nuh, 17-18.

A nakon proživljenja ljudi će biti pitani za svoja dijela, prema riječima Uzvišenog Allaha:

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا

بِالْحَسَنَى ﴿٣١﴾

... da bi, prema onome kako su radili, kaznio one koji rade zlo, a najljepšom nagradom nagradio one koji čine dobra.¹

Kafir je onaj koji ne priznaje proživljenje, prema Allahovim riječima:

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

لَتُعَذِّبَنَّهُمْ وَلِلنَّبِيِّنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَآمَنُوا بِاللَّهِ

Nevjernici tvrde da neće biti proživljeni. Reci: 'Hoćete, Gospodara mi moga, sigurno ćete biti proživljeni, pa ćete o onome što ste radili, doista, biti obavješteni!' A to je Allahu lahko.²

Uzvišeni Allah je slao poslanike kao donosioce radosnih vijesti i opominjače, a dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ

لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ﴿١٦٥﴾

Poslali smo poslanike koji su radosne vijesti i opomenu donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali.³

Prvi poslanik, resul, bio je Nuh عليه السلام, a poslednji Muhammed ﷺ prema riječima Allahovim:

¹ Sura En-Nedžm, 31

² sura Et-Tegabun, 7

³ sura En-Nisa, 165

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ

Mi objavljujemo tebi kao što smo objavili Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega.¹

Svakom narodu kome je Allah poslao poslanika, počev od Nuha pa do Muhammeda ﷺ njegov poslanik je naredio da jedino Allaha obožavaju, a naređivao da se klone taguta. Dokaz za to je ovaj ajet:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۚ

Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allaha obožavajte, a taguta se konite ...'²

Allah je svim robovima propisao nevjerovanje u tagute i vjerovanje u Allaha. Ibnul-Kajim, Allah mu se smilovao, kaže:

«Tagut je sve ono u vezi sa čime ljudi pređu granicu u obožavanju, slijeđenju i pokornosti»

Taguta ima mnogo, a pet je njihovih predvodnika ili poglavica: Iblis, Allah ga prokleo, zatim svako koga ljudi obožavaju, a on je time zadovoljan, potom onaj koji druge poziva da ga obožavaju, onaj koji tvrdi da zna nešto iz područja (gajba) nevidljivog i onaj koji sudi po zakonu koji nije objavio Allah ﷻ.

Dokaz za to su ove Allahove riječi:

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِرْ بِاللَّهِ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

¹ sura En-Nisa, 163.

² Sura Nahl, 36

U vjeru nije dozvoljeno silom nagoniti. Pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj koji ne vjeruje u taguta avjeruje u Allaha – drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti.¹

Upravo ono što je rečeno predstavlja riječi LA ILAHE ILLALLAH.

A u hadisu se kaže:

«Islam je glava svega. Namaz je njegov stub, a vrhunac islama je džihad na Allahovom putu.»

A Allah najbolje zna. Neka je salavat i selam na Muhammeda ﷺ njegovu porodicu i ashabe.

¹ sura El-Bekare, 256.

الأصول الثلاثة

تأليف

محمد بن عبد الوهاب

{ رحمه الله }

بالغة البوسنية

